

DTİK Asya-Pasifik Girişimci Toplantısı

29 Ocak 2019

T.C. Tokyo B y kel liği

T.C. Büyükelçisi Sayın Hasan Murat Mercan,

Ticaret BaŐm Őavirimiz Murat Yapıcı,

DTİK Asya-Pasifik Komitesi Başkanı Nejdet Demiryürek,

DTİK Asya Pasifik Komitesi  yeleri,

Türkiye ve Japonya İŞ Dünyasının Değerli Temsilcileri,

Değerli Basın Mensupları,

Bugün sizleri, hem Dış Ekonomik İliŐkiler Kurulu – DEİK, hem de Dünya Türk İŞ Konseyi – DTİK adına selamlıyorum. GüneŐin doğduğu  lke Japonya’da buluŐmanın sevinciyle, DTİK Asya-Pasifik Girişimci Toplantımızın hayirlara vesile olmasını diliyorum; programımıza hoş geldiniz, Őeref verdiniz.

Öncelikle, bugün aramızda bulunamayan, DTİK Yürütme Kurulu  yelerimiz, Halim Mete ağabeyimin, özellikle ifade etmek isterim ki Halim Bey rahatsızlığı sebebiyle aramızda olmadı ve eminim hepimiz o güzel fıkralarını özleyeceğiz ve yine seyahatleri sebebiyle aramızda bulunamayan Rona Yırcalı Bey ve Berna İlter Hanımın, diğer B lgelerimizin BaŐkanlarının selamlarını sizlere iletmek isterim.

Uçakta, “Japonya” kelimesinin kökeninin, kadim zamanlardan beri kullanılagelen “Nippon” kelimesine dayandığını, yani **güneŐin doğduğu ülke** anlamına geldiğini okudum. Japon bayrağındaki beyaz üzerindeki kıvıl noktanın güneŐi temsil ettiğini ise biliyordum. Ben bunu, güne erken baŐlayan Japonların,  alıŐkan ve üretken olmalarının da kökeni olarak görüyorum.

Biz de aynı Şekilde, kendi üzerimize düŐeni yerine getirmek için, dünyanın dört bir yanında, DTİK platformu üzerinde,  alıŐkan ve  retken Türk iş insanları olarak, hem ülkemiz, hem de yeryüzü için, gayretle çalıŐıyoruz.

Sayın Büyükelçim, Değerli konuklar,

Öncelikle, geçtiğimiz yıl 18-19 Eylül tarihlerinde İstanbul'da düzenlediğimiz, Sanayi Bakanımızın, Sayın Büyükelçimizin ve Japon Büyükelçisinin de katıldığı, maalesef son 4 yıldır yapılamayan, 24. Türkiye-Japonya İş Konseyi Ortak Toplantımızdan bazı detaylar ve yaşadığım bir anımı anlatmak istiyorum.

Toplantı, birçok açıdan anlamlıydı. Japon İş Dünyası, bir süredir bu toplantıyı sürekli ertelemişti. Ama bu defa, büyük ve etkin bir katılımı, yaklaşık 80 kişilik bir işadamları grubuyla geldiler. Bunun, hem iki ülkenin ilişkileri, hem de ülkemizin dış dünyayla ilişkileri açısından önemli bir gösterge olduğunu düşünüyorum. O günleri hatırlayalım, 10 ve 13 Ağustos döviz dalgalanması gelmiş, ABD ile Rahip Brunson krizi hat safhada, yani sıkıntılı bir dönem ve Japon İş Dünyası geniş bir heyetle Türkiye'de. Bu anlamlıydı.

Japonya Ankara Büyükelçisi Akio Miyajima, program esnasında konuşmalarını yaparken, Türkiye ve Japonya için **"iki devlet, tek yürek"** ifadelerini kullanmıştı. Biz bu ifadeyi daha çok Azeri kardeşlerimizle kullanırız, bilirsiniz. Böylesine hoş ve iddialı sözler karşısında biraz şaşırılmış ve Tokyo Büyükelçimiz Murat Bey'e istemsiz olarak bakmıştım. Murat Bey ise bana gülümseyerek "Başkanım, Sayın Büyükelçi bağlı olduğu bakanlığın izni olmadan bu ifadeleri kullanamaz" demişti. Türkiye – Japonya dostluğunun böylesine kökleşmiş, kanıksanmış olması, bundan da öte, bu defa bu şekilde ifade edilmiş olması, beni oldukça sevindirmişti. Bu güçlü bağı, ekonomik ilişkilerimizde de görmek mümkün.

Burada bulunan değerli katılımcılar da gayet iyi biliyor ki, Türkiye ile Japonya arasında geçmişe dayanan önemli ekonomik bağlarımız bulunuyor. Ülkemizde, birçok sektörde, çok önemli Japon firmalarının yatırımları bulunuyor. Bu firmalar, hem ekonomimize dinamizm katıyor, istihdam oluşturuyor, hem de ihracatımıza önemli katkılar sunuyor. Örneğin, Toyota'nın 2017 yılında kapasite genişleterek, önemli bir modelin üretimini ülkemizde yapması neticesinde, ihracatımızda yaklaşık 2,5 milyar \$ artış kaydettik. Aynı zamanda, Sakarya ilimizin ihracatı da 2 katına çıkarak en çok ihracat yapan illerimiz arasında 7. sıraya yükseldi. Türk Japon İş Köseyi Başkanımız Şerif Tosyalı'nın aile şirketi Tosyalı Holdingin Japon Toyo Kohan ile Türkiye'deki Teknolojik Yatırım Ortaklığı da, bir başka güzel örnek. Bu ve bunun gibi birçok önemli Japon ortağımızın, ülkemize ve ekonomimize çok önemli katkıları bulunuyor. Rakamlara bakacak olursak; geçtiğimiz 10 yılda Japonya'dan ülkemize 2,5 milyar \$ değerinde yatırım geldiğini görüyorum. Önümüzdeki dönemde bu yatırımların katlanarak artacağını umuyorum.

Ayrıca, Türkiye ile Japonya arasında da en kısa sürede imzalanacak bir STA ile, iki ülke arasındaki ticaret hacminin çok daha yukarılara çıkacağına ve ikili ticaretimizdeki durumun iyileşeceğine inanıyorum.

Nitekim, geçen Pazar günü, Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan, Japon Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanı Sayın Hiroshige Seko ile, ülkelerimiz arasındaki STA'nın bir an evvel yürürlüğe koyulması için, verimli bir toplantı yaptıklarını açıkladı. Umarım, hepimizin menfaati için en uygun şekliyle, bir an evvel yürürlüğe girer.

Değerli konuklar,

İzninizle, şimdi kısaca DEİK'ten de söz etmek istiyorum.

Türk özel sektörünün dış dünyaya açılan penceresi olan DEİK, 34 yıldır, çalışmalarını gönüllülük esasıyla sürdüren, aktif ve etki alanı geniş bir iş platformu. Ülkeler arası yatırım ve ticareti artırmak için “**ticari diplomasi**” anlayışıyla çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Faaliyetlerimiz, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, Ticaret Bakanımız Sayın Ruhsar Pekcan'ın destek ve koordinasyonu ile devam ediyor. Tüm dünyaya yayılmış, 138'si ülke ve bölge bazlı olmak üzere, 145 iş konseyimiz bulunuyor. 2007 yılında DEİK'in bünyesinde kurduğumuz Dünya Türk İş Konseyi-DTİK de bunlardan bir tanesi.

Bilenler için tekrar gibi olsa da, aramızda bilmeyenler olabileceğini düşünerek, DTİK yapılanmamızdan bahsetmek isterim.

DTİK, Başkanlığını benim yaptığım bir Yürütme Kurulu altında faaliyet gösteren, 6 Bölge Komitesinden oluşuyor. Dışişleri Bakanlığımızın Dünya yapılanmasından esinlenerek, ki bizim yapımıza da uygun olduğunu gördüğümüz Bölge Komitelerimiz, DTİK'in ana omurgası.

Üye sayısına göre, Bölge Komitelerini büyükten küçüğe doğru, sıralarsak:

- * Avrupa Bölge Komitesi
- * Balkanlar Bölge Komitesi
- * Avrasya Bölge Komitesi
- * Asya Pasifik Bölge Komitesi
- * Afrika ve Ortadoğu Bölge Komitesi
- * Amerika Bölge Komitesi

Ben de, DEİK Başkanlığım yanı sıra, DTİK Başkanı olarak da, sizlerle birlikte bu çalışmalarını yürütüyorum.

DTİK, kurulduğu günden bu yana, sizler vasıtasıyla, yurt dışında ülkemiz adına ekonomik alanda lobi faaliyetleri yürüterek Türkiye'nin güçlü imajını daha da ileriye taşıyor. Gerek Türk girişimcileri, gerekse olağan bölge komite toplantılarıyla, Türk diasporasının ekonomik varlığını güçlendiriyor. Bu kapsamda DTİK, küresel aktör olma yolunda ilerleyen ülkemiz için çalışma ve faaliyetlerine son dönemde hız kazandırdı.

Sizlerin de takip ettiği üzere, Ticaret Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, YTB, TİKA, YEE, Maarif Vakfı, Göç Vakfı gibi tüm paydaş kurumları da dâhil ederek, 2017 yılı sene Mart ayında, diasporamız ile ilgili olarak DTİK'in fonksiyon ve geleceğinin her yönüyle masaya yatırılıp tartışılması gerekliliğinden hareketle bir **strateji çalışması** hazırladık.

Bu çalışma ile, devlet ve Türk diasporası arasında köprü görevini üstlenen DTİK'in, vizyon ve stratejilerini açıklamayı amaçladık. DTİK'in üyelerinden ve üyelerin DTİK'ten beklentilerini detaylıca ele aldık. Çalışmamızın en önemli yöntemi, "ortak akıl" ile çok farklı görüşler ve fikirlerin de ortaya konulmasıydı. Tüm önerileri bir potada eritmek için gayret edildi, DTİK'in çatısı altında yer aldığı DEİK ile uyumlu, ama kendine has güçlü özelliklerini koruyacağı bir tanım ortaya konuldu.

Bunun sonuçlarından biri olarak, DTİK İletişim Platformu ile, ekonomik alanda iletişim halinde olan üyelerimizin; DTİK faaliyetlerinden ve etkinliklerinden, yurt dışındaki rol model isimlerin başarı hikâyelerinden de haberdar olmaları amacıyla yalnızca DTİK için bir **yayın çalışması** başlattık, şu an ikincisi için hazırlık yapıyoruz.

Bu noktada, uzun zamandır, farklı platformlarda, siz DTİK üyelerimizin dile getirdiği bazı sorun, talep ve dileklere yönelik kararlarımızdan da kısaca bahsetmek isterim.

Öncelikle, katılımcı yönetim önemli. Sizlerden, haklı ya da haksız arıtımı yapmadan ifade edeyim, şikâyetler alıyorduk. Alınan kararlarda etkimiz olmuyor diye. Bölge Başkanlarımız, sizleri temsil eden Kişiler ve yaptığımız değişiklik ile, onları DTİK Yürütme Kurulu Üyelerimiz yaptık. Yani, karar alınırken, faaliyet planlanırken, tümü, sizlerin temsilcilerinin fikir, görüş ve oylarının sonunda, hep birlikte alınıyor.

İkinci önemli konu, DEİK üyelerinin faaliyetleri ile, DTİK üyelerinin faaliyetlerinde bir korelasyon sağlanması idi.

Yine, iyi bilmeyenler için anlatmak isterim.

DEİK Ülke İş Konseyi Üyelerimiz, Türkiye'de yerleşik, o ülkeyle İş yapan veya yapmak isteyen kişilerden oluşuyor. Yani, DEİK Türkiye Japonya İş Konseyi Üyeleri, sermayesinin kime ait olduğuna bakılmaksızın, Türkiye'de faaliyet gösterip, Japonya ile ticari ilişkisi bulunan kişiler ve dolayısıyla firmalar.

DEİK'in yurt dışında üyeleri yok. Ama yurt dışında, her ülke İş Konseyinin kendisine muhatap aldığı bir karşı kanat var. Bu karşı kanatlar da, ülkeden ülkeye değişim gösteren yapılardan oluşuyor.

Örnek olarak,

- * Japonya'daki karşı kanat kuruluşumuz Kaiderran
- * Amerika'daki karşı kanat kuruluşumuz ATC, şimdi onlar kendi aralarında yeni bir yapılanmaya gidiyor ve bundan sonra U.S. Chamber olacak,
- * Fransa'daki karşı kanat kuruluşumuz Medef
- * İtalya'daki karşı kanat kuruluşumuz Confindustria
- * Bu liste, her ülkeye ait farklı bir muhatap kuruluşla devam ediyor.

Ve DEİK faaliyetleri denince, akla ilk olarak, karŐılıklı heyetler, toplantılar gibi etkinlikler geliyor.

DTİK Üyelerimiz, bu faaliyetlerden, ya haberdar olamamaktan veya bu faaliyetler içinde yer alamamaktan Őikayet ediyorlardı.

Biliyorsunuz, DTİK üyelerimiz de, Türkiye dışında ve o ülkede yaŐayan, İŐadami, Akademisyen, Sanatçı, Sporcu, STK, vb, ülkemizi bulunduğu coğrafyada temsil eden kişilerden oluyor.

Türkiye içinde ve Türkiye dışında iki ayrı yapı gibi görünen, ama aynı kurum çatısı altındaki iki oluşumu, daha etkin olarak birbirine bağlamamız gerekiyordu.

DEİK Yönetim Kurulumuzda konuŐup karar aldık ve Genel Sekreteryamızın yapısında bir değişiklik yaptık.

DTİK'ten sorumlu Genel Sekreter Yardımcımız ve DTİK Sorunumuz, bundan sonra, tüm İŞ Konseyi toplantılarına kısa süreliğine de olsa katılacak, tüm İŞ Konseylerinde DTİK gündemi de olacak, İŞ Konseylerimizin yurt dışında yapacağı tüm toplantılarından, o ülkedeki DTİK Üyelerimize Bilgi verilip, arzu edenler davet edilecek. Elbette, yurt içindeki toplantılara da katılmak isteyen olursa, memnun oluruz.

Bu sayede, o ülkede faaliyet gösteren siz DTİK Üyelerimiz ile, o ülkeyle İŞ yapmak isteyen DEİK Ülke İŞ Konseyi Üyelerimizi, sistematik bir Şekilde bir arada tutacağız.

Bunun, sosyal yansımalarıyla birlikte, ticari ilişkilerimize katacağı ivmenin, çok önemli olacağına inanıyorum.

Son konu ise, DTİK Üyelerinin, bizim Büyükelçiliklerimiz, Konsolosluklarımız, MüŐavirliklerimiz tarafından tanınmadığı, faaliyetlere davet edilmediğiniz eleŐtirisi. Bunu önlemek için, bizden, ilgili yerlere yazı yazmamız istenir zaman zaman.

Aslında bu eleŐtiri, her yer veya kiŐi için geçerli değil elbette. Ama, haklı tarafları da var.

Değerli dostlar, bu İŞ yazı yazmakla olmuyor. Defalarca yazdık bu yazıları. Bunu sağlamak aslında tamamen size bağlı. Gidip, oralarda kendinizi tanıtacaksınız, talepte bulunacaksınız.

Bakın, bugün, Sayın Büyükelçimiz, Büyükelçilik görevlilerimiz, MüŐavirlerimiz aramızda. Ben Őuna inanıyorum ki, Türkiye Cumhuriyetinin yurtdıŐındaki hiŐ bir temsilcisi, hiŐ bir Türk vatandaŐını, hele hele girişimcisini görmemezlikten gelsin.

Ama, farkındalık oluşturmamız lazım. Farkındalık oluşturmamıza rağmen sorun varsa, orada gerçekten sorun var demektir, o konuda gerekli adımların atılmasını sağlamak da bize düşer.

Bu ana çerçeve içinde faaliyet göstereceğimiz 2019 yılı içerisinde de, DTİK Girişimci Toplantılarımızı yurt dışında farklı ülkelerde yapmaya devam ederek, Türk diasporasında sinerji oluşturacağımıza inanıyorum. Bu yıl, ilkini burada Japonya'da başlattığımız, Mart ayı içerisinde, Afrika ülkeleriyle devam edecek olan girişimci toplantılarımız, Nisan ayında; ABD ve Hollanda, Mayıs ayında; Rusya, Eylül ayında Almanya ve sonrasındaki aylarda ise Fransa olarak ilerleyecek.

Değerli konuklar,

Elbette bugün, geçmişte yaptıklarımızdan daha iyisini yapmak için, eksikleri gidererek ve mevcutları sağlamlaştırarak, var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz. Bu noktada, DTİK Asya-Pasifik Bölgemizdeki Türk diasporasının da güçlendirilmesi gerektiğini hatırlatmakta fayda görüyorum. Çünkü DTİK'in güçlendirilmesi; Türk iş insanlarının birlik ve beraberliğinin daha fazla sağlanması ve ülkemizin uluslararası gücünün artması anlamına geliyor.

Dün, Nejdet Başkanımızdan öğrendim. Japonya'da 5.000 kişilik bir Türk nüfustan bahsediyoruz. Ama DTİK olarak onlardan 50 kişiyi aramıza alamamışız. Zorlukları biliyorum. Hayat zor buralarda. Herkes Türkiye'de kendi can derdine düşmüş, onu kovalıyor. Haklılar da. Ama, sizlerin sorunlarına daha fazla çözüm bulmanın ve sizlerin aslında çok farkında olunamayan, küçük küçük, ama birleşince çok etkili gücünüzü kullanarak hem kendinizi, hem de ülkenizi büyütmek için yapabileceklerinizin temeli, birlikte olmaktan geçiyor.

Bakın, az önce DTİK üyelerini sıraladım. Girişimci dedim, sanatçı dedim, sporcu dedim, akademisyen dedim. Ama, herhangi bir siyasi görüş tanıımı yapmadım. Herhangi bir inanç tanıımı da yapmadım. Burada tek bir ortak paydamız var. Ülkesini seven insanların birlikteliği. Bu noktada, bizden istediklerinizi daha yüksek söyle söyleyin, yapmaya çalışalım. Sizler de, lütfen tüm dünyaya yayılmış bu güzel yapıda hem daha aktif rol almak, hem de daha fazla soydaşımızı buralarda birlikte görmek için teşvik edin.

Bir Japon atasözü der ki, "Sular yükselince gemiler de yükselir". DTİK'in bilinirliği ne kadar artarsa, üye sayısı da o kadar artacaktır. Geçtiğimiz haftalarda yaptığımız Avrupa Bölge Komitesi Toplantısı'nda da belirttiğim gibi, DEİK olarak kendimize 2019 yılı için 1 milyon insana ulaşma hedefi koyduk. Bu hedefimiz doğrultusunda çalışırken, bir yandan da etki alanımızı genişletmek adına DEİK üye sayımızı da artırmayı hedefliyoruz. DTİK'in de buna paralel olarak üye sayısını artırması gerekiyor. Bu sebeple siz kıymetli iş insanlarına yaptığım, yurt dışında yerleşik Türk iş insanlarını üye kazandırarak DTİK'e katkı sunma ricamı, burada bir kez daha yineliyorum.

Bu noktada unutmamız gereken bir konu var. Üye artışımız, sadece sayısal bir artış olmamalı, nitelik açısından güçlü olmalı ve DTİK ile Türk iş diasporasını en iyi şekilde temsil etmeli.

Ayrıca, iş mensuplarının sorunlarına çözüm için köprü görevi gören diasporanın, daha iyi kavranmasını ve Türk diasporasının uluslararası ekonomide **güçlü Türkiye** vizyonuna katkılarının artarak sürmesini temenni ediyor, DTİK Asya-Pasifik Girişimci Toplantımızın verimli geçmesini diliyorum.

BaŐta Sayın Büyükelçimiz Hasan Murat Mercan olmak üzere, bu konudaki çalıŐmalarımızda büyük emek veren DTİK Asya-Pasifik Komitesi Başkanı Nejdet Demiryürek'e, DTİK Asya Pasifik Komitesi  yelerine, Türkiye - Japonya iş dünyasının kıymetli temsilcilerine ve programda emeği geçen herkese teŐekkür ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum.

Nail OLPAK

DEİK & DTİK Başkanı